

ΣΤΕ 791/2016 [Παράνομη λειτουργία χρυσοχοΐας σε διαμέρισμα]

Περίληψη

-Η πρώτη προσβαλλόμενη νομαρχιακή απόφαση εξεδόθη με την αιτιολογία, μεταξύ άλλων, ότι το επίδικο εργαστήριο λειτουργεί εξ'αρχής άνευ αδείας. Η ως άνω αιτιολογία της προσβαλλομένης νομαρχιακής αποφάσεως, η οποία επεκυρώθη με την δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση του Γενικού Γραμματέως Περιφέρειας, ευρίσκουσα έρεισμα στα στοιχεία του φακέλου, παρίσταται νόμιμη και επαρκής. Και τούτο διότι, τόσο βάσει των διατάξεων του ισχύοντος κατά την έναρξη λειτουργίας του εργαστηρίου πδ 84/1984, οι οποίες καθιέρωσαν τον κανόνα του υποχρεωτικού εφοδιασμού με άδεια εγκαταστάσεως και λειτουργίας ανεξαιρέτως των εγκατεστημένων στο ηπειρωτικό τμήμα του νομού Αττικής βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων (άρθρο 3 παρ. 1 αυτού) όσο και των προπαρατεθεισών διατάξεων των άρθρων 6 παρ. 1 και 11 παρ. 1 του ν. 2965/2001, υπό την ισχύ των οποίων εξεδόθησαν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, για τη λειτουργία του επιδίκου εργαστηρίου ο αιτών ώφειλε να έχει εφοδιασθεί με τη σχετική άδεια εγκαταστάσεως και λειτουργίας, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου λόγου ακυρώσεως.

-Εφ'όσον η διακοπή της λειτουργίας του επιδίκου εργαστηρίου διετάχθη από τη Διοίκηση για τον αντικειμενικό λόγο της ελλείψεως αδείας λειτουργίας, νομίμως εξεδόθη η προσβαλλόμενη νομαρχιακή απόφαση άνευ προηγουμένης κλήσεως του αιτούντος προς ακρόαση.

Πρόεδρος: Χρ. Ράμμος

Εισηγητής: Ρ. Γιαννουλάτου

Δικηγόροι: Λ. Μπίρδας, Δημ. Κανελλής

Βασικές Σκέψεις

2. Επειδή, με την αίτηση αυτήν η οποία παρεπέμφθη, νομίμως, προς εκδίκαση, λόγω αρμοδιότητας, στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με την 1059/2006 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, ζητείται η ακύρωση α) της 6256/01/28.12.2001 αποφάσεως του Νομάρχου Αθηνών, με την οποίαν απεφασίσθη, κατ' επίκληση των διατάξεων του πδ 84/1984 και του ν. 2516/1997, η διακοπή λειτουργίας εργαστηρίου χρυσοχοΐας του αιτούντος σε διαμέρισμα του δευτέρου ορόφου πολυκατοικίας επί της οδού Πατρ. Γρηγορίου Ε' με αριθμό 6-8, στον Δήμο Βύρωνος Αττικής, διότι εστερείτο της νομίμου αδείας λειτουργίας και είχε εγκατασταθεί σε χώρο προοριζόμενο, αποκλειστικώς, για χρήση κατοικίας, βάσει του οικείου κανονισμού της

- πολυκατοικίας και β) της 19138+14965 +10651/16.04.2002 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέως Περιφέρειας Αττικής, με την οποία απερρίφθη προσφυγή του αιτούντος κατά της ανωτέρω νομαρχιακής αποφάσεως.
3. Επειδή, μετά την κατάργηση της καθ' ης η αίτηση ακυρώσεως Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Αθηνών - Πειραιώς η δίκη συνεχίζεται αυτοδικαίως από την διάδοχο αυτής Περιφέρεια Αττικής (άρθρα 3 παρ. 3 περ. θ', 114 παρ. 5 και 283 παρ. 2 του ν. 3852/2010, Α' 87).
 4. Επειδή, νομίμως εχώρησε η συζήτηση της υποθέσεως παρ' ότι δεν παρέστη η Περιφέρεια Αττικής, εφ' όσον, όπως προκύπτει από το ευρισκόμενο στον φάκελο αποδεικτικό επιδόσεως, αντίγραφα της κρινομένης αιτήσεως ακυρώσεως και της πράξεως του Προέδρου του Τμήματος περί ορισμού εισηγητού και δικασίμου είχαν νομοτύπως επιδοθεί στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών - Πειραιώς.
 5. Επειδή, κατά την επ' ακροατηρίω συζήτηση της υποθέσεως παρέστη ως πληρεξούσιος των αιτούντων ο δικηγόρος Λάμπρος Μπίρδας, ο οποίος έλαβε από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου προθεσμία για την νομιμοποίησή του έως την 09.05.2013 [παράγραφος 3 του άρθρου 27 του πδ 18/1989 (Α' 8), όπως η παράγραφος αυτή αντικατεστάθη με την παράγραφο 13 του άρθρου 1 του ν. 1968/1991 (Α' 150)]. Όμως, εντός της προθεσμίας αυτής, δεν προσεκομίσθη πράξη περί παροχής πληρεξουσιότητας προς τον ανωτέρω δικηγόρο, ο οποίος, επομένως, δεν ενομιμοποιήθη. Εν τούτοις, στον φάκελο της υποθέσεως υπάρχει το, συνταγέν προ της συζητήσεως της υποθέσεως, 7107/23.04.2013 πληρεξούσιο της συμβολαιογράφου Αθηνών Σπ. Ράμμου, με το οποίο ο αιτών εγκρίνει την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως ακυρώσεως, η οποία, ως εκ τούτου ασκείται παραδεκτώς.
 6. Επειδή, κατά των αποφάσεων του Νομάρχου επιτρέπεται, σε οιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, προσφυγή για παράβαση νόμου ενώπιον του Γενικού Γραμματέως Περιφέρειας [άρθρο 18 παρ. 12 του ν. 2218/1994 (Α' 90), όπως εκωδικοποιήθη στο άρθρο 69 παρ. 2 του πδ 30/1996 (Α' 21)]. Η προσφυγή ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από της δημοσιεύσεως της αποφάσεως ή, εφ' όσον δεν απαιτείται δημοσίευση της αποφάσεως, από της κοινοποιήσεως ή γνώσεως αυτής από τον ενδιαφερόμενο. Η προσφυγή κατατίθεται είτε στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση είτε στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας με απόδειξη. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (Α' 97), όπως ισχύει, στις οποίες ορίζεται ότι η προσφυγή κατατίθεται στην Νομαρχία ή στο αρμόδιο Υπουργείο με απόδειξη και ότι ο αρμόδιος Υπουργός οφείλει να αποφασίσει εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από της υποβολής της προσφυγής σε αυτόν. Εξ άλλου, η εμπρόθεσμη άσκηση της ως άνω διοικητικής προσφυγής διακόπτεται, κατά το άρθρο 46 παρ. 2 του πδ 18/1989, την προθεσμία ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως κατά της νομαρχιακής αποφάσεως, η οποία, επί προσφυγών μη κατατεθεισών απ' ευθείας στον Γενικό

- Γραμματέα Περιφέρειας, εκκινεί από της κοινοποιήσεως ή γνώσεως της απορριπτικής της προσφυγής αποφάσεως, λόγω μη ασφαλούς γνώσεως υπό του ενδιαφερομένου του χρόνου περιελεύσεως της προσφυγής στο αρμόδιο προς κρίση αυτής όργανο. Εν τούτοις, στην περίπτωση αυτήν, η πάροδος ευλόγου χρόνου από της καταθέσεως της προσφυγής προς διαβίβασή της στο αρμόδιο να αποφανθεί όργανο, σε συνδυασμό με το εύλογο ενδιαφέρον του ασκήσαντος την προσφυγή για την τύχη αυτής, δύναται να δημιουργήσει τεκμήριο γνώσεως για την πράγματι χωρήσασα ρητή ή σιωπηρά απόρριψη της προσφυγής, σε χρόνο αψώτερο των εξήντα ημερών από της καταθέσεως της αιτήσεως ακυρώσεως, η οποία, εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές, θεωρείται εκπρόθεσμη (ΣΕ 1660/2014, 867/2006).
7. Επειδή, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την ευρισκομένη στον φάκελο βεβαίωση της Διευθύνσεως Ανάπτυξης της Νομαρχίας Αθηνών, ο αιτών παρέλαβε την 6256/01/28.12.2001 απόφαση του Νομάρχου Αθηνών, περί διακοπής της λειτουργίας του επιδικίου εργαστηρίου (πρώτη προσβαλλομένη) την 29.01.2002, κατ' αυτής δε άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γενικού Γραμματέως Περιφέρειας Αττικής, την οποία κατέθεσε στην Διεύθυνση Ορυκτού Πλούτου και Βιομηχανίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Αθηνών-Πειραιώς την 06.02.2002 (αρ. πρωτ. 690), δεν προκύπτει δε ότι ο αιτών έλαβε γνώση του χρόνου περιελεύσεως αυτής στον ως άνω Γενικό Γραμματέα. Επομένως, κατά τα γενόμενα δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, η άσκηση της προσφυγής διέκοψε την προθεσμία της αιτήσεως ακυρώσεως κατά της προαναφερθείσης νομαρχιακής αποφάσεως για εύλογο χρόνο. Ακολούθως εξεδόθη, εντός της κατά νόμον προθεσμίας, η 19138+14965 +10651/16.04.2002 απόφαση του Γενικού Γραμματέως Περιφέρειας Αττικής (δεύτερη προσβαλλομένη), με την οποίαν απερρίφθη η ως άνω προσφυγή του αιτούντος. Εν όψει των ανωτέρω, η κρινομένη αίτηση ακυρώσεως, κατατεθείσα στη Γραμματεία του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών την 19.06.2002, ήτοι εντός ευλόγου, κατ' αρχήν, χρόνου από της κατά τα ανωτέρω καταθέσεως της από 06.02.2002 προσφυγής, ασκείται εμπροθέσμως κατά των προαναφερθεισών προσβαλλομένων αποφάσεων.
8. Επειδή, ο ν. 2965/2001 «Βιώσιμη Ανάπτυξη Αττικής...» (Α' 270/23.11.2001), το άρθρο 16 του οποίου κατήργησε το πδ 84/1984 (Α' 33), ο οποίος εφαρμόζεται εν προκειμένω ως εκ του χρόνου εκδόσεως των προσβαλλομένων πράξεων, ορίζει τα εξής: Άρθρο1 «1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου για τις περιοχές Αμιγούς Κατοικίας (Α.Κ.), τις περιοχές Γενικής Κατοικίας (Γ.Κ.),...ισχύουν οι ορισμοί που καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία. ...5. Επαγγελματικά Εργαστήρια θεωρούνται οι τεχνοοικονομικές μονάδες όπως ορίζονται στο εδάφιο β` του άρθρου 2 του Ν. 2516/1997...». Άρθρο 5 (Ίδρυση νέων βιομηχανικών, βιοτεχνικών μονάδων, επαγγελματικών εργαστηρίων και αποθηκών): «Δεν επιτρέπεται η ίδρυση νέων βιομηχανικών, βιοτεχνικών μονάδων, επαγγελματικών εργαστηρίων και αποθηκών μέσα στα όρια της

- Περιφέρειας Αττικής. Επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις του αναφέρονται παρακάτω σε συνδυασμό με τη χρήση γης της θέσης εγκατάστασης. α) Στην περιοχή Γενικής Κατοικίας...επιτρέπεται η εγκατάσταση μόνο επαγγελματικών εργαστηρίων χαμηλής όχλησης...». Άρθρο 6 (Άδεια εγκατάστασης, εκσυγχρονισμού και λειτουργίας): 1. Οι βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, καθώς και τα επαγγελματικά εργαστήρια και αποθήκες που εγκαθίστανται εντός της Περιφέρειας Αττικής ανεξάρτητα από την περιοχή εγκατάστασης και την ισχύ του μηχανολογικού τους εξοπλισμού υποχρεούνται να εφοδιαστούν με άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας. 2. Για τα επαγγελματικά εργαστήρια και αποθήκες που εγκαθίστανται σε περιοχές Γενικής Κατοικίας, όπου υπάρχει εγκεκριμένο Γ.Π.Σ...η άδεια εγκατάστασης χορηγείται μετά την υποβολή αιτήσεως στην αδειοδοτούσα Αρχή που θα συνοδεύεται από: α)... β)...γ) Θεωρημένη άδεια οικοδομής και τον κανονισμό της πολυκατοικίας εφόσον η μονάδα εγκαθίσταται σε πολυώροφο κτίσμα με χρήση και κατοικία...». Άρθρο 11 (Μεταβατικές διατάξεις): 1. Επαγγελματικά εργαστήρια, αποθήκες, βιοτεχνίες και βιομηχανίες που ιδρύθηκαν κατά παράβαση των διατάξεων του Π.Δ. 84/1984 και των οποίων η λειτουργία είναι συμβατή με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου μπορούν να εφοδιασθούν με άδεια λειτουργίας... 5. Όσοι προέβησαν σε ίδρυση, εκσυγχρονισμό, μετεγκατάσταση, συγχώνευση, διαχωρισμό ή λειτουργία κατά παράβαση του Π.Δ. 84/84, εφ' όσον με τις παραπάνω διατάξεις μπορούν να εφοδιασθούν με άδεια λειτουργίας, πρέπει εντός έτους από την ισχύ του νόμου να υποβάλουν σχετική αίτηση...». Άρθρο 14: «Διατάξεις που αναφέρονται στην εγκατάσταση, εκσυγχρονισμό και λειτουργία ειδικών βιοτεχνικών ή βιομηχανικών εγκαταστάσεων και αποθηκών διατηρούνται σε ισχύ. Για θέματα που αφορούν εγκατάσταση, λειτουργία και εκσυγχρονισμό βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.2516/1997.».
9. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως προκύπτουν τα ακόλουθα: Το επίδικο εργαστήριο χρυσοχοΐας του αιτούντος εγκατεστάθη σε διαμέρισμα του δευτέρου ορόφου πολυκατοικίας επί της οδού Πατρ. Γρηγορίου Ε' με αριθμό 6-8, στον Δήμο Βύρωνος του νομού Αττικής, σε περιοχή με χρήση «Γενικής κατοικίας» και άρχισε να λειτουργεί από την 19.09.1995 (βλ. την από 19.09.1995 βεβαίωση ενάρξεως δραστηριότητας της ΔΟΥ Βύρωνος και το από 12.11.2001 ενημερωτικό σημείωμα του Α' Τμήματος της Διευθύνσεως Ορυκτού Πλούτου και Βιομηχανίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Αθηνών-Πειραιώς προς την βοηθό Νομάρχου Αθηνών). Κατά την διενεργηθείσα την 07.11.2001 αυτοψία από υπάλληλο της προαναφερθείσας Διευθύνσεως, κατόπιν καταγγελίας ενοίκου της πολυκατοικίας, διεπιστώθη αφ' ενός ότι ο αιτών ουδέποτε είχε εφοδιασθεί με άδεια λειτουργίας του εργαστηρίου, βάσει του ισχύοντος κατά την έναρξη λειτουργίας αυτού πδ 84/1984 και αφ' ετέρου ότι ο κανονισμός της

πολυκατοικίας στην οποία είχε εγκατασταθεί το εργαστήριο δεν επέτρεπε την λειτουργία εργαστηρίου χρυσοχοΐας. Μετά την διενέργεια της αυτοψίας, ο αιτών υπέβαλε, την 28.11.2001, αίτηση για την χορήγηση αδείας εγκαταστάσεως και λειτουργίας του εργαστηρίου, διατυπώνοντας την επιφύλαξη ότι, πάντως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5 παρ. 1 του ν. 2516/1997 έπρεπε να απαλλαγεί από την σχετική υποχρέωση. Κατόπιν των ανωτέρω εξεδόθη η πρώτη προσβαλλομένη νομαρχιακή απόφαση, η οποία διέκοψε την λειτουργία του εργαστηρίου, με την αιτιολογία ότι «...το εργαστήριο...είναι εγκατεστημένο σε χώρο...ο οποίος προορίζεται αποκλειστικώς για κατοικία... και λειτουργεί παράνομα σύμφωνα με το Π.Δ. 84/84.. και τον Ν. 2516/97...». Προσφυγή του αιτούντος κατά της αποφάσεως αυτής απερρίφθη με την δεύτερη προσβαλλομένη απόφαση του Γενικού Γραμματέως Περιφέρειας Αττικής με τις ακόλουθες αιτιολογίες: «Το εν λόγω εργαστήριο...λειτουργεί...από το έτος 1995 χωρίς άδεια λειτουργίας κατά παράβαση της ισχύουσας Βιομηχανικής Νομοθεσίας...Σύμφωνα με το Ν. 2516/97 ο οποίος διατήρησε σε ισχύ το Π.Δ. 84/84 καθώς και με το νέο Ν. 2965/2001 που αντικατέστησε το Π.Δ. 84/84, ουδέν εργαστήριο απαλλάσσεται από την υποχρέωση εφοδιασμού με άδεια λειτουργίας στο Ν. Αττικής. ...Σύμφωνα με το Ν. 2516/97...ο χώρος όπου εγκαθίσταται εργαστήριο πρέπει να επιτρέπεται από τον Κανονισμό της πολυκατοικίας...[όμως ο] Κανονισμός της πολυκατοικίας [εγκαταστάσεως του εργαστηρίου]...προβλέπει την χρήση των διαμερισμάτων αποκλειστικώς για κατοικίες. ...Σύμφωνα με το Ν. 2516/97, άρθρο 16, δεν προβλέπεται η έγγραφη έκφραση άποψης του ιδιοκτήτη του εργαστηρίου...προκειμένου η αρμόδια Υπηρεσία να προβεί στην διακοπή λειτουργίας του εργαστηρίου.».

10. Επειδή, όπως προκύπτει από τα προπαρατεθέντα στοιχεία, η πρώτη προσβαλλομένη νομαρχιακή απόφαση εξεδόθη με την αιτιολογία, μεταξύ άλλων, ότι το επίδικο εργαστήριο λειτουργεί εξ αρχής άνευ αδείας. Η ως άνω αιτιολογία της προσβαλλομένης νομαρχιακής αποφάσεως, η οποία επεκυρώθη με την δεύτερη προσβαλλομένη απόφαση του Γενικού Γραμματέως Περιφέρειας, ευρίσκουσα έρεισμα στα στοιχεία του φακέλου, παρίσταται νόμιμη και επαρκής. Και τούτο διότι, τόσο βάσει των διατάξεων του ισχύοντος κατά την έναρξη λειτουργίας του εργαστηρίου πδ 84/1984, οι οποίες καθιέρωσαν τον κανόνα του υποχρεωτικού εφοδιασμού με άδεια εγκαταστάσεως και λειτουργίας όλων ανεξαιρέτως των εγκατεστημένων στο ηπειρωτικό τμήμα του νομού Αττικής βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων (άρθρο 3 παρ. 1 αυτού) όσο και των προπαρατεθεισών διατάξεων των άρθρων 6 παρ. 1 και 11 παρ. 1 του ν. 2965/2001, υπό την ισχύ των οποίων εξεδόθησαν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, για την λειτουργία του επιδίκου εργαστηρίου ο αιτών ώφειλε να έχει εφοδιασθεί με την σχετική άδεια εγκαταστάσεως και λειτουργίας, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου λόγου ακυρώσεως. Ειδικότερα, αβασίμως, προβάλλεται, κατ' επίκληση του

άρθρου 5 παρ. 1 του ν. 2516/1997 (Α΄ 159), ότι για το επίδικο εργαστήριο δεν ήτο υποχρεωτική η έκδοση αδείας λειτουργίας, λόγω χαμηλής οχλήσεως της σχετικής δραστηριότητας, διότι, ο νόμος αυτός, ο οποίος άλλωστε με το άρθρο 19 παρ. 3 είχε διατηρήσει σε ισχύ τις διατάξεις του πδ 84/1984, εφαρμόζεται, κατά την ρητή πρόβλεψη του προπαρατεθέντος άρθρου 14 του ν. 2965/2001, μόνον όταν το σχετικό ζήτημα δεν ρυθμίζεται από τις διατάξεις του ν. 2965/2001, το ζήτημα όμως της αδειοδοτήσεως των εγκατεστημένων εντός της περιφέρειας του νομού Αττικής βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων ειδικώς ρυθμίζεται, κατά τα ήδη εκτεθέντα, με τις διατάξεις του ν. 2965/2001 και του, προϊσχύσαντος αυτού, πδ 84/1984. Περαιτέρω, εφ' όσον η διακοπή της λειτουργίας του επιδίκου εργαστηρίου διετάχθη από την Διοίκηση για τον αντικειμενικό λόγο της ελλείψεως αδείας λειτουργίας, νομίμως εξεδόθη η προσβαλλομένη νομαρχιακή απόφαση άνευ προηγουμένης κλήσεως του αιτούντος προς ακρόαση, είναι δε αβάσιμος ο λόγος ακυρώσεως περί παραβάσεως του άρθρου 6 του Κώδικος Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α΄ 45) (πρβλ. ΣΕ 2451/2010). Τέλος, ανεξαρτήτως του ότι η διακοπή λειτουργίας του επιδίκου εργαστηρίου εξεδόθη από την Διοίκηση κατά δεσμία αρμοδιότητα, εφ' όσον δεν ήτο εφοδιασμένο με σχετική άδεια, πάντως, αναποδείκτως ισχυρίζεται ο αιτών ότι η Προϊσταμένη της Διευθύνσεως Βιομηχανίας και Ορυκτού Πλούτου διέκειτο, εξ αρχής, εχθρικώς προς αυτόν.

11. Επειδή, η έλλειψη της αδείας λειτουργίας του επιδίκου εργαστηρίου επαρκώς στηρίζει την διακοπή λειτουργίας αυτού και, συνεπώς, οι λόγοι ακυρώσεως με τους οποίους πλήσσεται η επάλληλη αιτιολογία των προσβαλλομένων αποφάσεων είναι απορριπτέοι ως αλυσιτελείς.
12. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινομένη αίτηση πρέπει να απορριφθεί.